

باسمه تعالی

سازمان اهل بیت آستان قدس شیوه نامه اجرای برنامه ارزیابی و اعطای مدرک عمومی به حافظان قرآن کریم سال ۱۴۰۵

۱- مقدمه (بیان مسأله، مستندات و ضرورت ها)

در راستای تحقق منویات مقام معظم رهبری و مبنی بر تربیت ده میلیون حافظ و همچنین اجرای مفاد طرح ملی حفظ قرآن کریم (مصوبه جلسات ۲۵ و ۲۹ شورای توسعه فرهنگ قرآنی) و راهبرد شماره (۲۴) این طرح که بر «ارزیابی مستمر و دقیق حافظان و موسسات حفظ از طریق طراحی و ایجاد ساختارها و سازوکارهای مناسب از مسیر شورای ارزیابی حافظان»، طرح ملی ارزیابی و اعطای مدرک عمومی به حافظان قرآن کریم که از سال ۱۴۰۱ آغاز گردیده و دبیرخانه ملی این طرح در سازمان دارالقرآن کریم و دبیرخانه های متناظر استانی آن در ادارات کل سازمان تبلیغات اسلامی استانها تشکیل گردیده است. انتظار می رود با تحقق اهداف پیش بینی شده این طرح، دستگاه ها و نهادهای قرآنی کشور با همکاری نزدیک تشکلهای قرآنی مردم نهاد، در یک حرکت و عزم ملی به سوی تربیت ده میلیون حافظ گام های جدی و اساسی بردانند.

ضرورتها:

- ۱- لزوم توسعه حفظ عمومی قرآن کریم در کشور به صورت هدفمند، کارآمد و استاندارد و اعتبار بخشی به مدارک آن در سطوح مختلف.
- ۲- لزوم نظارت و کنترل کمی و کیفی روند ارزیابی و اعطای مدارک به حافظان قرآن کریم در سطح عمومی.
- ۳- لزوم هم افزایی ظرفیت های مختلف کشور- اعم از دستگاه های حاکمیتی و موسسات مردم نهاد- در چهارچوبی هماهنگ و منسجم برای برای توسعه حفظ عمومی قرآن کریم.
- ۴- لزوم وجود بانک جامع، معتبر و به روز از وضعیت حفظ قرآن در کشور.

۲- اهداف کلی

- ۱- توسعه و ترویج فرهنگ حفظ عمومی قرآن کریم و زمینه سازی برای تحقق منویات مقام معظم رهبری در این عرصه.
- ۲- تحقق اهداف پیش بینی در طرح ملی حفظ قرآن کریم.
- ۳- وحدت رویه در ارزیابی و سطح بندی حافظان قرآن کریم در سطح عمومی.
- ۴- دستیابی به بانک اطلاعاتی مورد وثوق از حافظان قرآن کریم در سطح کشور.
- ۵- همسان سازی آزمون ها و مدارک حفظ قرآن در کشور

۳- اهداف عملیاتی (کمی و کیفی)

در طی این طرح در سال ۱۴۰۵، حافظان از یک جزء تا ۳۰ جزء نسبت به شرکت در آزمون های حفظ عمومی قرآن کریم - بر مبنای آئین نامه و ضوابط طرح ملی ارزیابی و اعطای مدرک عمومی به حافظان قرآن کریم - اقدام خواهند نمود که هدف کمی در این سال، ۱۶۰.۰۰۰ نفر - جزء پیش بینی شده است.

پس از انجام فرآیندهای آزمونی، اطلاعات آنان در سامانه ملی حفظ عمومی قرآن کریم به نشانی (hefz.telavat.ir) ثبت خواهد شد و سپس مدرک مربوطه نیز از طریق سامانه مذکور به ایشان تعلق می گیرد.

در طی این طرح حدود ۱۵۰ نفر از اعضای کمیته فنی استان ها - که دارای احکام جداگانه هستند- بر آزمون ها نظارت داشته و تعداد ۱۵۰۰ ممتحن در سه رشته «حسن حفظ»، «فصاحت» و «درک معنا» (به صورت همزمان) به ارزیابی حافظان می پردازند.

همچنین بیش از ۱۵۰۰ مؤسسه و خانه قرآن مردمی و ۸۵۰ دارالقرآن وابسته به وزارت آموزش و پرورش مسئولیت اجرای آزمون ها را بر عهده خواهند داشت. امید است مجموع تعداد مراکز مجری فعال آزمون ها به ۲۰۰۰ مرکز و تعداد ممتحنین مجاز فعال آزمون ها به ۳۰۰۰ ممتحن افزایش یابد.

۴- چکیده طرح

در قالب این طرح با تشکیل دبیرخانه مرکزی طرح ملی ارزیابی و اعطای مدرک عمومی به حافظان قرآن کریم در سازمان دارالقرآن الکریم و همچنین تشکیل دبیرخانه های متناظر استانی در ادارات کل تبلیغات اسلامی استانها، آزمون های ارزیابی حفظ عمومی قرآن کریم انجام خواهد شد. برای اخذ آزمون ها یک درگاه ملی از سوی دبیرخانه طرح راه اندازی شده که تمامی فرآیندهای آزمون و اطلاعات حفظ و موسسات آموزشی و مراکز مجاز اخذ آزمون در آن ثبت خواهد شد و عملاً این درگاه مجازی به نشانی (hefz.telavat.ir)، سامانه مرجع و جامع آمار و اطلاعات حافظان کشور خواهد بود.

از سویی دبیرخانه متناظر استانی ملزم است طبق آئین نامه طرح ملی حفظ عمومی، نسبت به راه اندازی و تشکیل جلسات کمیته فنی آزمون ها اقدام نماید که این کمیته مسئولیت انتخاب مراکز مجاز اخذ آزمون و همچنین ممتحنین آزمون ها را بر عهده خواهد داشت؛ ضمن اینکه وظیفه نظارت بر صحت اجرای آزمون ها و بررسی اعتراض حافظان استانی نیز بر عهده این کمیته است. پس از شکل گیری ساختار اجرایی طرح در استان، طبق اعتبار پیش بینی شده برای سال ۱۴۰۵ امید می رود ۱۶۰۰۰۰ نفر جزء حافظ در این طرح شرکت نموده و پس از قبولی در آزمون های مربوطه، مدارک رسمی حفظ عمومی را نیز دریافت نمایند.

۵- نقش واحد ها، دستگاه ها و نهادها

ردیف	نام واحد	نقش
۱	دبیرخانه طرح ملی ارزیابی آزمون های حفظ عمومی قرآن کریم	مسئول راهبری و نظارت بر برنامه در ستاد و استانها
۲	اداره امور قرآنی استان به عنوان دبیرخانه متناظر استانی	مسئول راهبری و نظارت بر برنامه در استان
۳	کمیته فنی حفظ استان	مسئول نظارت بر آزمون ها شامل انتخاب ممتحنین و مراکز مجری آزمون و نظارت بر عملکرد ایشان و بررسی اعتراضات در دبیرخانه های استانی
۴	اداره کل قرآن عترت و نماز وزارت آموزش و پرورش	راهبری آزمون ها در دارالقرآن های متبوع
۵	ستاد راهبری طرح ملی حفظ قرآن کریم	مسئول راهبری و نظارت ملی طرح در کشور
۶	مؤسسات و مراکز قرآنی	برگزاری آزمون ها

۶- مراحل اجرایی و زمان بندی کلی

ردیف	مراحل اجرا	مسئول اجرا	زمان اجرا
۱	ابلاغ به استان ها	سازمان دارالقرآن با همکاری ستاد راهبری طرح ملی حفظ قرآن کریم	نیمه اول مهرماه ۱۴۰۵
۲	تعریف آزمون در سامانه ملی حفظ عمومی	مؤسسات و مراکز مجری	در طول سال
۳	ثبت نام در آزمون ها	متقاضیان (حافظان)	در طول سال
۴	تأیید اولیه برگزاری آزمون ها	دبیرخانه های متناظر استانی با هماهنگی کمیته های فنی	در طول سال
۵	برگزاری آزمون ها	مؤسسات و مراکز مجری	در طول سال
۶	ثبت نمرات نهایی در سامانه	ممتحنین آزمون ها	در طول سال
۷	تأیید آزمون ها و صدور مدارک نهایی	دبیرخانه مرکزی و دبیرخانه متناظر استانی	در طول سال

۷- شاخص های اجرای برنامه

اخذ ۱۶۰۰۰۰ نفر جزء آزمون و صدور مدرک از طریق سامانه ملی حفظ عمومی به نشانی hefz.telavat.ir و قبولی تقریبی ۱۰۰۰۰۰ نفر در سال
افزایش مراکز مجاز فعال اخذ آزمون به بیش از ۲۰۰۰ مورد
افزایش ممتحنان فعال به بیش از ۳۰۰۰ ممتحن مشارکت کننده در طرح
نظارت بر برگزاری آزمون با حدود ۵۰۰۰ مورد بازدید (هر مورد می تواند شامل تعدادی از آزمون ها باشد)
تشکیل جلسات کمیته فنی استان ها با حداقل ۱۲۰ نفر - ساعت در طول سال در هر استان

۸- ملاحظات اجرایی (نکات مهم، مقررات عمومی و ضوابط خاص)

- ۱- مراحل اجرایی و فرآیند علمی آزمون‌ها باید بر مبنای طرح ملی ارزیابی و اعطای مدرک عمومی به حافظان قرآن کریم باشد.
- ۲- کمیته فنی حفظ استانی حداقل ماهی یک بار باید تشکیل جلسه دهد و ارزیابی کامل و جامعی نسبت به آخرین وضعیت اخذ آزمون‌ها در سطح استان داشته باشد.
- ۳- کمیته فنی به عنوان ناظر استانی می‌بایست بر حسن اجرای آزمون‌ها نظارت کامل داشته و همچنین رسیدگی کامل نسبت به اعتراض حافظان داشته باشد.
- ۴- تمامی ممتحنین مشارکت کننده در طرح باید در دوره‌های آموزشی که از سوی دبیرخانه متناظر استانی گذاشته می‌شود شرکت نموده و پس از قبولی در آزمون پایانی که به صورت ملی و همزمان گذاشته می‌شود، اسامی آنان در سامانه ملی مربوطه به عنوان ممتحن مجاز درج شود.
- ۵- از آن رو که شروع آزمون‌ها با تعیین تاریخ از سوی مراکز مجاز اخذ آزمون در سامانه صورت می‌پذیرد، دبیرخانه متناظر استانی و کمیته فنی باید دائماً زمانبندی آزمون‌ها را از سوی موسسات رصد کنند.
- ۶- کاربر سامانه حفظ عمومی استان مسئول پاسخگویی به سوالات عوامل اجرایی طرح در سطح استان و همچنین رابط با سایر دستگاه‌های مجری مثل آموزش و پرورش، وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، سازمان اوقاف و امور خیریه و... می‌باشد.
- ۷- مطابق آئین نامه این طرح، هیچ نوع آزمون رسمی حفظ نباید خارج از این طرح در سطح استان برگزار شود و یا مدارک حفظی به حافظان اعطا شود -البته بجز آزمون‌ها و مدارک حفظ تخصصی سازمان دارالقرآن الکریم-. در همین خصوص دبیرخانه متناظر استانی ملزم به توجیه دستگاه‌ها و نهادهای حاکمیتی و مردمی در سطح استان است و اگر مجموعه و ارگانی خارج از این طرح نسبت به آزمون و یا صدور مدرک حفظ اقدام می‌کند، دبیرخانه استان باید با توجیه و آموزش آن مرکز از اجرای آزمون و یا صدور مدرک جلوگیری نموده و یا موارد را به دبیرخانه طرح ملی ارزیابی و اعطای مدرک عمومی به حافظان قرآن کریم گزارش نماید تا در سطح ملی موضوع پیگیری شود.

۹- نحوه هزینه کرد و نرخنامه

- ۱- اعتبار پیش بینی شده برای این ردیف برنامه تحت عنوان کلی نفرحافظ پیش بینی شده است که این اعتبار می‌بایست در محوره‌های زیر هزینه شود:
- ۲- پرداخت حق الجلسات اعضای کمیته فنی حفظ
- ۳- پرداخت هزینه‌های مربوط به نظارت میدانی مستقیم و غیر مستقیم بر صحت اجرای آزمون‌ها توسط اعضای کمیته فنی حفظ استان (حد اقل ۶۰ درصد آزمون‌های استان نیاز به نظارت مستقیم دارد و بر باقی آزمون‌ها نیز ضروری است به صورت غیرمستقیم نظارت گردد)
- ۴- برگزاری جلسات توجیهی و آموزشی حضوری ویژه مراکز مجاز اخذ آزمون و ممتحنین
- ۵- انجام تبلیغات طرح در سطح استان
- ۶- برگزاری جلسات توجیهی مستمر با دستگاه‌های حاکمیتی و تشکلهای مردمی جهت مشارکت در این طرح ملی
- ۷- تذکر: ریز هزینه‌های طرح بر اساس «آئین نامه محاسبه و پرداخت فعالیتهای قرآنی سال ۱۴۰۵ سازمان دارالقرآن الکریم» محاسبه و پرداخت می‌شود.
- ۸- دبیرخانه استان می‌بایست در ۶ بند فوق، اعتبارات تخصیص یافته در موضوع «ارزیابی و اعطای مدرک عمومی به حافظان قرآن کریم» را هزینه نماید. هر چند که در نهایت استان ملزم است- طبق تفاهم نامه منعقد شده بین اداره کل تبلیغات اسلامی استان و سازمان دارالقرآن الکریم در سال ۱۴۰۵ - حجم قید شده در تفاهم نامه، مبنی بر اخذ آزمون صدور مدرک حفظ عمومی را از طریق سامانه (hefz.telavat.ir) محقق نماید.

۱۰- نحوه ارائه گزارش عملکرد

۱- گزارش عملکرد مربوط به ممتحنین شامل تعداد جلسات و صورتجلسات و مصوبات و همچنین تعداد آزمون‌هایی که با نظارت مستقیم و غیرمستقیم کمیته فنی در طول سال اجراء شده است. ۲- نحوه آموزش و توجیه ممتحنین نسبت به طرح و خروجی و عملکرد آنان در اخذ آزمون‌ها ۳- نحوه آموزش و توجیه مراکز مجری آزمون‌ها نسبت به طرح و خروجی و عملکرد آنان در اخذ آزمون‌ها	عناوین اطلاعات مورد نیاز
- فایل اکسل مربوط به گزارشات جلسات توجیهی و آموزشی ممتحنین و مراکز مجری آزمون‌ها - فایل اکسل گزارش نظارت بر آزمون‌ها - گزارشات تصویری جلسات فوق‌الاشاره - فایل الکترونیکی نمونه تبلیغات و اطلاع‌رسانی مربوط به برگزاری آزمون‌ها در سطح استان	عناوین مستندات و ضمائم مورد نیاز
پایان طرح در خرداد ماه ۱۴۰۶	زمان ارائه گزارش